

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL VILNIAUS PEDAGOGINIAME UNIVERSITETE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2007 m. gegužės 28 d. Nr. FA-1050-4P-38
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant
valstybės kontrolieriaus pavaduotojo Viktoro Švedo
2006-06-14 pavedimą Nr. 1050-4P

Auditą atliko valstybinės auditorės:
Ona Kunigėlienė (grupės vadovė)
Violeta Butkienė

Auditas pradėtas 2006-06-14
Auditas baigtas 2006-05-28

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Įžanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	5
1. Pastebėjimai, turėję įtakos finansinėms ataskaitoms	5
2. Valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas	7
3. Pažanga šalinant nustatytus trūkumus	8

IŽANGA

Valstybinis auditas atliktas valstybės kontrolieriaus pavaduotojo Viktoro Švedo 2006 m. birželio 14 d. pavedimu Nr. 1050-4P. Auditą atliko vyriausioji valstybinė auditorė Ona Kunigėlienė (grupės vadovė) ir vyriausioji valstybinė auditorė Violeta Butkienė.

Audituojamas subjektas – Vilniaus pedagoginis universitetas (toliau – Universitetas) yra biudžetinė įstaiga – Lietuvos Respublikos valstybinė aukštoji mokykla. Adresas: Studentų g. 39, 08106 Vilnius, identifikavimo kodas – 111951498. Universiteto steigėjas – Lietuvos Respublikos Seimas. Audituojamu laikotarpiu Universitetui vadovavo rektorius akademikas Algirdas Gaižutis, vyriausiąja buhalterė dirbo Vida Gulbinienė.

Audituojamas laikotarpis – 2006 metai.

Audito tikslas – ištirti vidaus kontrolės ir apskaitos sistemas, įvertinti įvykusias ūkines operacijas bei įvykius ir jų parodymą finansinėse bei kitose ataskaitose, įvertinti sudarytų sutarčių bei priimtų sprendimų, susijusių su lėšų ir turto valdymu, naudojimu ir disponavimu jais, teisėtumą, įvertinti valstybės biudžeto asignavimų 2007 metų išlaidoms ir nefinansiniam turtui įsigyti poreikio planavimą teisėtumo požiūriu.

Ši ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Lietuvos Respublikos Seimui dėl valstybės biudžeto įvykdymo apskaitos, valstybės biudžeto projekto, valstybės skolos, suteiktų paskolų iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų ir suteiktų valstybės garantijų ataskaitos, dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitos, dalis.

Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie finansinę atskaitomybę ir kitas ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą bei jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiami audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu vertinome Universiteto 2006 metų finansinės atskaitomybės formų duomenis: Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. sausio 1 d. balanso (forma Nr. 1), Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2007 m. sausio 1 d. ataskaitos (forma Nr. 2), Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2006 m. apyskaitos (forma Nr. 3), Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2006 m. apyskaitos (forma Nr. 4), Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2007 m. sausio 1 d. ataskaitos (forma Nr. 6).

Audituojamu laikotarpiu Universitetas vykdė tris programas: 1.1 Aukščiausiosios kvalifikacijos specialistų rengimas (jai patvirtinta 23 454,3 tūkst. Lt, gauta ir panaudota 23 454,3 tūkst. Lt biudžeto asignavimų), 1.3 Studentų rėmimo programa (patvirtinta 5 216,0 tūkst. Lt, gauta ir panaudota 5 216,0 tūkst. Lt), 88.8 Specialioji studijų ir mokslo plėtojimo programa (patvirtinta 20 319,5 tūkst. Lt, gauta 19 998,7 tūkst. Lt, panaudota 19 380,8 tūkst. Lt). Iš viso 2006 metais buvo patvirtinta 48 989,8 tūkst. Lt, gauta 48 669,0 tūkst. Lt, panaudota 48 051,1 tūkst. Lt biudžeto asignavimų.

Finansinis auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus.

Siekdami gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, ištyrėme ir įvertinome Universiteto vidaus kontrolę ir rizikos veiksnius. Nustatėme reikšmingų rizikos veiksnių galimą poveikį finansinei atskaitomybei bei valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumui ir naudojimui įstatymų nustatytiems tikslams, taip pat įvertinome Universiteto vadovybės numatytas priemones vidaus kontrolės rizikai mažinti ir valdyti, atlikome kontrolės testus ir pagal jų rezultatus įvertinome vidaus kontrolės procedūrų veiksmingumą ir nuoseklumą. Taip pat dalyvavome Universiteto metinėje ilgalaikio turto inventorizacijoje.

Remdamiesi išankstinio tyrimo metu nustatytais rizikos veiksniais, Universitete atlikome analitines ir savarankiškas audito procedūras.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Pastebėjimai, turėję įtakos finansinėms ataskaitoms

Universitetas nesilaikė Valstybės ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių¹ 22 ir 23 p. reikalavimų, kur nurodyta, kad valstybės institucijų, įstaigų gautos pajamos už teikiamas paslaugas įmokamos į biudžetą ir biudžetinių įstaigų pajamos naudojamos šių įstaigų išlaidoms dengti bei kitiems įstaigos poreikiams pagal atitinkamas specialiąsias programas.

Universitetas 2006 m. į valstybės biudžetą nepervedė 1 630,2 tūkst. Lt pajamų, gautų už suteiktas paslaugas, ir jas apskaitė nesivadovaudamas apskaitos taisyklėmis:

- 17,9 tūkst. Lt pajamų, gautų už parduotas knygas, surengtas konferencijas, apskaitė neteisingai ir naudojo kaip pavidimų lėšas.
- 28,3 tūkst. Lt pajamų, gautų už suteiktas paslaugas (už studentų apgyvendinimą Tomašavos mokymo bazėje, togu nuomą studentams, studentų svečių nakvyne, archyvo pažymas ir kt.).
- 1 584,0 tūkst. Lt pajamų, gautų iš studentų už bendrabutį. Dalį šių pajamų (239,9 tūkst. Lt) apskaitė ir naudojo kaip nuompinigių, o 1 344,1 tūkst. Lt apskaitė kaip kitas lėšas ir naudojo atsiskaityti su komunalinių paslaugų teikėjais.

Universitetas nesilaikė Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių² 308, 125 ir 269 p. reikalavimų uždirbtas pajamas registruoti 400 sąskaitoje „Biudžetinių įstaigų pajamos“ bei apskaityti kasines ir faktines išlaidas. Todėl Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2007 m. sausio 1 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) kasinės ir faktinės išlaidos sumažintos 1 630,2 tūkst. Lt.

Universitetas, sudarydamas 2006 metų specialiosios programos sąmatą, minėtų pajamų neplanavo ir nepatvirtino gautų pajamų (1 630,2 tūkst. Lt) sąmatos. Gautas pajamas panaudojęs be patvirtintos sąmatos, Universitetas nesilaikė Valstybės ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių³ 29 p., kuriame nurodyta, kad biudžetinės įstaigos bei valstybinės mokslo ir studijų institucijos, kurios gauna pajamų atlikdamos funkcijas, nustatytas jų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose, kasmet sudaro pajamų ir specialiųjų programų sąmatas.

¹ Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimas Nr. 543 (su vėlesniais pakeitimais).

² Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės (Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymas Nr. 70 (su vėlesniais pakeitimais).

³ Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimas Nr. 543 (su vėlesniais pakeitimais).

Universitetas, nepervedęs gautų pajamų (1 630,2 tūkst. Lt) į valstybės biudžetą ir panaudojęs jas institucijos reikmėms ne pagal specialiąją programą, nesivadovavo Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklėmis. Gautos pajamos ir patirtos išlaidos apskaitytos, nesivadovaujant apskaitos principais ir taisyklėmis. Dėl to Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2007 m. sausio 1 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) kasinės ir faktinės išlaidos sumažintos 1 630,2 tūkst. Lt.

Pažymėtina, kad universitetas nuo 2007 metų gautas pajamas už suteiktas paslaugas, apskaito kaip biudžetinių įstaigų pajamas 88.1 Specialiajai studijų ir mokslo plėtojimo programai vykdyti.

Universitetas nesilaikė Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių⁴, pagal kurias gautinos sumos turi būti apskaitytos, nes neapskaitė studentų įsipareigojimų sumokėti už mokslą.

Atkreipiame dėmesį, kad pagal Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisykles⁵ pajamos apskaitoje turi būti registruojamos debetuojuant atsiskaitymų sąskaitas ir kredituojant pajamų sąskaitą.

Dėl to Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. sausio 1 d. balanse (forma Nr. 1) nepateikti įsiskolinimai ir gautinų pajamų suma.

Universitetas neapskaitė gautinų už mokslą pajamų ir įsiskolinimų už mokslą sumų, todėl negalime patvirtinti, kad Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. sausio 1 d. balanse (forma Nr. 1) nurodyti debetinio įsiskolinimo (atsiskaitymų sąskaita – aktyvas) ir pajamų (400 sąskaita – pasyvas) likučiai yra teisingi.

REKOMENDACIJOS

Universiteto vadovybė turi imtis priemonių ir užtikrinti, kad:

- visos gautos pajamos būtų pervedamos į valstybės biudžetą, apskaitytos pagal apskaitos principus ir taisykles bei naudojamos pagal patvirtintą sąmatą;
- užtikrinti, kad įsiskolinimai už mokslą būtų apskaityti pagal apskaitos principus ir taisykles, apskaitos registrai atspindėtų visą ir teisingą įsiskolinimų ir pajamų sumą;
- sustiprinti vidaus kontrolės procedūras, kad būtų užtikrinta teisinga pajamų ir įsipareigojimų apskaita, teisingas specialiųjų lėšų planavimas, gautos įplaukos nustatytu laiku būtų pervestos į valstybės biudžetą, kad biudžeto asignavimai būtų naudojami teisėtai.

⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. 70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės.

⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. 70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės.

2. Valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas

Universitetas pagal Viešųjų pirkimų įstatymo⁶ 4 str. būdamas perkančiąja organizacija, iš viešosios įstaigos Šiuolaikinių didaktikų centro (pagal 2006-01-02 Bendradarbiavimo sutartį) pirkto laisvai pasirenkamų dalykų dėstymo paslaugas (31,0 tūkst. Lt), netaikydamas pirkimo procedūrą, numatytą Viešųjų pirkimų įstatyme.

Universitetas pagal viešosios įstaigos Šiuolaikinių didaktikų centro (toliau – Centras) steigimo sutartį (1999-11-23) įsipareigojo apmokėti patalpų, perduotų Centrai panaudos pagrindais, eksploatacijos išlaidas, taip pat savo administracijoje paskirti vieną darbuotoją etatai darbui išimtinai su Centro veikla susijusiais klausimais. Universitetas apskaitoje neregistravo 2006 metais padarytų viešosios įstaigos išlaidų už komunalines paslaugas. Taip pat išlaikė etatą (7,2 tūkst. Lt) metodininko, kuris pagal patvirtintą pareigybių aprašymą organizuoja viešosios įstaigos siūlomus laisvai pasirenkamus kursus ir viešosios įstaigos pedagoginės literatūros skaityklos darbą. Taigi Universitetas biudžeto asignavimus panaudojo ne programoms vykdyti, nes nesivadovavo Biudžeto sandaros įstatymo⁷ 5 straipsnio 1 dalies 1 p. nuostata, kad valstybės biudžeto asignavimų valdytojais skirtus biudžeto asignavimus privalo naudoti pagal nustatytą paskirtį savo vadovaujamos institucijos programoms vykdyti.

Universitetas pagal Viešųjų pirkimų įstatymą būdamas perkančiąja organizacija, pirkdamas paslaugas iš viešosios įstaigos, netaikė Viešųjų pirkimų įstatyme numatytą pirkimo būdą.

Universitetas nesivadovavo Biudžeto sandaros įstatymo nuostatomis, nes institucijos programoms vykdyti skirtus asignavimus naudojo viešosios įstaigos išlaidoms padengti. Todėl negalime patvirtinti, kad Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2007 m. sausio 1 d. ataskaitoje teisingai nurodytos Universiteto patirtos kasinės ir faktinės išlaidos.

Universitetas apskaito teisiškai neregistruotus 10,1 tūkst. Lt vertės pastatus, esančius Tomašavos gyvenvietėje, Trakų r. (2 ūkiniai pastatai, kurių balansinė vertė – 5,8 tūkst. Lt, 3 sandėliai – 2,2 tūkst. Lt, pirtis – 1,6 tūkst. Lt, sandėlis ir rūsys – 0,5 tūkst. Lt).

Universitetas naudojasi neįteisintais žemės sklypais, esančiais Tomašavos gyvenvietėje, Trakų r.; J. Basanavičiaus g. 18, Palangoje; V. Poškos g. 18, Vilniuje. Universitetas vykdo naudojimosi šiais sklypais įteisavimo procedūras, tačiau atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos

⁶ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimo įstatymas (2005-12-22, Nr. X-471; Žin., 2006, Nr. 4-102).

⁷ 2003 m. gruodžio 23 d. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas Nr. IX-1946.

Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo⁸ 15 straipsnio 4 dalyje nurodyta, kad valstybei ir savivaldybei nuosavybės teise priklausantis registruotinas turtas teisės aktų nustatyta tvarka turi būti registruojamas viešuosiuose registruose, o Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymo⁹ 9 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad nekilnojamojo turto registre registruojami žemės sklypai ir statiniai.

Nesivadovaujant Turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo bei Nekilnojamojo turto registro įstatymų nuostatomis, viešuosiuose registruose įregistruoti ne visi valdomi pastatai ir naudojami žemės sklypai.

REKOMENDACIJOS

Universiteto vadovybė turi:

- nustatyti kontrolės procedūras, kurios užtikrintų, kad paslaugos būtų perkamos, vadovaujantis teisės aktais, kad visas ilgalaikis turtas būtų teisiškai įregistruotas;
- imtis priemonių, kad biudžeto asignavimai būtų naudojami savo vadovaujamos įstaigos programoms vykdyti, kad sutartys su viešąja įstaiga būtų sudaromos vadovaujantis teisės aktais.

3. Pažanga šalinant nustatytus trūkumus

Universitetas dėl audito metu nustatytų neatitikimų ir teiktų rekomendacijų buvo informuotas Valstybės kontrolės 2006 m. rugsėjo 14 d. raštu Nr. S-(50-1.11)-1448 „Dėl 2007 metų biudžeto asignavimų planavimo teisėtumo“, 2006 m. spalio 19 d. raštu Nr. S-(50-1.11)-1713 „Dėl vidaus kontrolės aplinkos vertinimo“, 2006 m. gruodžio 5 d. raštu Nr. S-(50-1.11)-2106 „Dėl 2006 metų 9 mėnesių finansinės atskaitomybės vertinimo“, 2007 m. gegužės 17 d. raštu Nr. S-(50-1.11)-784 „Dėl audito metu nustatytų pastebėjimų“. Universitetas 2007 m. balandžio 6 d. raštu Nr. 11-R4-1095 informavo Valstybės kontrolę apie pateiktą rekomendacijų įgyvendinimo eigą ir ištaisytas klaidas.

Pažymime Universiteto pažangą, vykdamas audito metu pateiktas rekomendacijas ir šalinant nustatytus trūkumus: Universitetas ištaisė dalį klaidų, kurios turėjo įtakos finansinių ataskaitų teisingumui, patvirtino valstybinio audito rekomendacijų įvykdymo priemonių planą.

⁸ 1998-05-12 Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas Nr. VIII-729 (su vėlesniais pakeitimais).

⁹ 2001-06-21 Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymas Nr. IX-391.

Dėkojame Vilniaus pedagoginio universiteto darbuotojams už bendradarbiavimą ir pagalbą atliekant 2006 m. finansinės atskaitomybės auditą.

Apie rekomendacijų įvykdymą iki 2007 m. liepos 1 d. prašome informuoti Valstybės kontrolės 5-ąjį audito departamentą.

5-ojo audito departamento direktorė

Daiva Bakutienė

5-ojo audito departamento vyriausioji valstybinė auditorė

Ona Kunigėlienė